

Република Македонија
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Генерален секретаријат

Бр. 49-7356/1

20.11.2017 година

Скопје

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државна управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/2000, 44/2002, 82/2008, 167/2010 и бр.51/2011) и член 39 став 2 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010, 51/2011, 15/2013, 139/2014, 196/2015 и 142/2016), а во врска со член 2 став 4 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор (Службен весник на Република Македонија бр.46/16), генералниот секретар на Владата на Република Македонија донесе

УПАТСТВО

ЗА ПРИЕМ НА ПРИЈАВИ ОД УКАЖУВАЧИ, ИЗДВОЈУВАЊЕ И ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ПРИЈАВИТЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ И ДРУГИ ПОДАТОЦИ НА УКАЖУВАЧИТЕ И НА ПРИЈАВИ ОД УКАЖУВАЧИТЕ

Општи одредби

Член 1

Со ова Упатство се уредува начинот и постапката за заштитено внатрешно пријавување, правата на укажувачите, како и постапувањето и должностите на Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата) во врска со заштитено пријавување и обезбедувањето заштита на укажувачите.

Член 2

Ова Упатство за заштитено внатрешно пријавување се однесува на:

- сите вработени лица во Владата,
- кандидат за вработување или кандидат за волонтер во Владата,
- лице кое е или било волонтер во Владата,
- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од Владата,
- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со Владата.

Начин и постапка за заштитено внатрешно пријавување

Член 3

Заштитено пријавување укажувачот го врши во Владата, за каде укажувачот има сомневање или сознание дека е извршено, се врши или ќе се изврши казниво дело или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето од ставот (1) на овој член.

На укажувачот му се обезбедува заштита согласно со закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

Член 4

Генералниот секретар (во натамошниот текст: секретарот) назначува овластено лице за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно пријавување (во натамошниот текст: овластено лице за прием на пријави од укажувачи), на кое му обезбедува независност и непреченост во работата.

Овластувањето особено содржи податоци за име и презиме, работно место и телефонски број на овластеното лице, поштенска адреса и адреса на електронска пошта за прием на пријави.

Податоците од став (2) се објавуваат на веб страна на Владата на Република Македонија.

Генералниот секретар, на овластеното лице од став (1) на овој член му обезбедува простор и опрема пропишана во член 4 став (3) од Правилникот за

заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија бр.46/16”).

Член 5

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должен:

- да врши прием и заведување на пријавата, проценка на содржината од пријавата, известување до секретарот, проследување на пријавата до службеното лице во Генералниот секретаријат, односно надлежна институција,
- да ги почитува процедурите утврдени со ова Упатство за заштитено внатрешно пријавување,
- да ги заштити личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Член 6

Заштитено внатрешно пријавување укажувачот го врши во писмена форма доставени лично или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи.

Заради совпаѓање на содржината на усната пријава, записникот го потпишуваат укажувачот и овластеното лице и истиот се заведува како примена пријава, а по барање на укажувачот може да му биде дадена копија од записникот.

Доколку пријавата е доставена во електронска форма, овластеното лице го печати записот и го заведува како примена пријава.

По исклучок, ако кон пријавата има многу прилози овластеното лице може да одлучи да ги чува само во електронска форма доколку печатењето е неекономично.

Член 7

Заведувањето на примената пријава, овластеното лице ја врши со ставање приемен штембил и евидентирање во посебниот деловодник.

Документите поврзани со заштитеното внатрешно пријавување се чуваат заклучени во посебен за тоа изготвен ормар, кој се наоѓа во просторијата во Владата.

Член 8

Овластеното лице, истиот ден по приемот ја заведува пријавата со сите прилози, ја разгледува, проучува и врши проценка на нејзината содржина.

Доколку овластеното лице утврди дека примената пријава не претставува, односно не се однесува на пријава од укажувач, за истото веднаш во предметот става забелешка и ја евидентира во посебен деловодник.

Овластеното лице задржува копија од оформениот предмет, а оригиналите (пријава и приложени документи) во рок од 1 (еден) ден со допис ги доставува до писарницата на надлежната институција, за што без одлагање писмено го известува подносителот на пријавата.

По доставувањето на дописот и евентуалното известување од став (3), овластеното лице врши архивирање на предметот.

Член 9

По приемот и заведувањето на пријавата, овластеното лице врши проценка дека поднесената пријава е логична и разумна и содржи доволно елементи за да биде проследена за понатамошно постапување и во рок од 1 (еден) ден донесува заклучоци за понатамошно постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежноста односно ненадлежноста на Владата за постапување по пријавата и преземање на соодветни мерки за постапување по пријавата.

Во вршењето на проценката од ставот (1) на овој член, овластеното лице може да побара дополнителни информации од укажувачот доколку е познат, како и да се консултира со други лица, а притоа да внимава на заштитата на идентитетот на укажувачот.

За наводите од содржината на пријавата и заклучоците од ставот (1) од овој член овластеното лице без одлагање го известува секретарот, освен доколку констатира дека пријавата е насочена против претседателот на Владата, заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори, министрите без ресор и секретарот.

Доколку пријавата е насочена против претседателот на Владата, заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори, министрите без ресор и секретарот, овластеното лице во рок од 1 (еден) ден подготвува допис со кој пријавата и приложените документи ги проследува до надлежните институции, за што без одлагање писмено го известува подносителот на пријавата доколку е познат.

Член 10

Овластеното лице доколку процени дека поднесената пријава е логична и разумна и истата претставува пријава од укажувач и содржи доволно елементи за понатамошно постапување, во рок од 1 (еден) ден донесува заклучок/оци за понатамошно постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежноста на Владата за постапување по пријавата и за заштита на укажувачот или нему блиско лице.

Овластеното лице по донесувањето на заклучок/оци од став (1) на овој член, без одлагање со допис ја проследува пријавата до службеното лице во Владата кое е надлежно за постапување во областа по која се поднесува пријавата, откако претходно ќе ги издвои личните податоци и податоци кои можат да го разоткријат идентитетот на укажувачот доколку истиот бара да остане доверлив.

Овластеното лице без одлагање го известува секретарот за наводите од содржината и заклучоците за понатамошното постапување по пријавата.

Овластеното лице без одлагање, на барање на укажувачот го известува за текот и преземените дејствија во постапката и му овозможува увид во списите во предметот, освен во списите и информациите кои можат да имаат штетни последици за текот на постапката, за што ги издвојува и го известува укажувачот.

Службеното лице по приемот на пријавата постапува по истата и презема мерки по наводите истакнати во пријавата и до овластеното лице во рок од 7 (седум) дена доставува извештај за преземените мерки и активности во врска со пријавата.

Овластеното лице во рок од 3 (три дена) со допис го известува подносителот на пријавата (укажувачот) доколку е познат или овластеното лице од друга институција која ја проследило пријавата, за преземените мерки и дејствија.

Член 11

Овластеното лице го информира укажувачот за преземените мерки во врска со пријавата без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

Член 12

Доколку по поднесената пријава надлежна е да постапува друга институција согласно закон, овластеното лице во рок од 8 дена по приемот и заведувањето на пријавата ја проследува до надлежната институција.

За проследување на пријавата од став (1) истовремено го известува укажувачот.

Член 13

Овластеното лице изготвува полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи и го доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата.

Издвојување и обработка на податоците од пријавите

Член 14

Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно да ги заштити податоците за пријавувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на пријавувачот, освен ако пријавувачот се согласи на откривање на тие податоци, а во согласност со закон со кој се уредува заштитата на личните податоци.

Секое лице кое ќе ги дознае податоците од ставот (2) на овој член е должно да ги штити тие податоци.

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно во текот на примањето на информациите да го извести пријавувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежниот орган, ако доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред тие органи, како и да го извести за мерките за заштита на учесникот во кривичната постапка.

Ако во текот на постапката е неопходно да се открие идентитетот на пријавувачот, овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно за тоа да го извести пријавувачот, пред откривањето на идентитетот.

Овластеното лице потпишува Изјава за неоткривање на лични податоци, во согласност со прописите за заштита на лични податоци.

Податоците од ставот (2) на овој член не смеат да се откријат на лицето за кое се укажува во информацијата.

Член 15

На укажувачот и на нему блиско лице им се обезбедува заштита од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршеното заштитено внатрешно пријавување.

Заштитата од ставот (1) на овој член се обезбедува од страна на Владата со преземање дејствија да се спречи повреда на правата од работен однос или на кое било право и воздржување од дејствија со кои се повредува или загрозува било кое право на укажувачот заради извршеното пријавување.

Доколку не е обезбедена заштитата од ставот (2) на овој член, укажувачот за ова пријавува во Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија, Инспекцискиот совет, Министерството за внатрешни работи и до Јавното обвинителство на Република Македонија, кои по пријавата без одлагање постапуваат согласно со своите надлежности.

Правото на заштитата од овој член се проширува да ги опфати и лицата кои ќе сторат веројатно дека оној кој е пријавен може да се сомнева дека извршиле пријавување против него.

Член 16

Заштитено пријавување укажувачот може да врши и со пријавување до Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија или други надлежни институции, доколку:

- внатрешното пријавување е непосредно или посредно насочено против раководното лице во Владата;
- укажувачот во врска со пријавувањето не добие информација за преземени мерки во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата или
- не се преземени мерки или укажувачот не е задоволен од постапувањето или се сомнева дека нема да се преземат мерки или дека внатрешното пријавување ќе предизвика штетни последици по него или по негово блиско лице (во натамошниот текст: заштитено надворешно пријавување).

Доколку укажувачот не изврши внатрешно или надворешно пријавување, а изврши јавно пријавување, нема право на заштита што произлегува од заштитено јавно пријавување.

Член 17

Укажувачот има право на судска заштита пред надлежен суд согласно со закон.

Укажувачот може пред надлежен суд со тужба да побара:

- утврдување дека е преземено штетно дејствије или е повредено право заради укажување;
- забрана на вршење на штетно дејствие или повреда на право и повторување на штетно дејствие или повреда на право;
- поништување на акт со кое е извршено штетното дејствие или повреда на право;
- отстранување на последиците од штетно дејствие или повреда на право;
- надоместок на материјална и нематеријална штета.

Член 18

Укажувачот има право на надомест на штета што може да ја претрпи тој или нему блиски лица поради заштитено внатрешно пријавување.

Барањето за надомест на штета од ставот (1) на овој член се остварува со поднесување на тужба до надлежниот суд.

Член 19

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е свесно пријавување невестинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување на штетни последици за истото.

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно, до степен до кој тоа го дозволуваат околностите, не проверил дали тие се точни и веродостојни.

Со утврдување на злоупотребата од ставовите (1) и (2) на овој член се губи заштитата обезбедена согласно со Законот за заштита на укажувачи.

Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото или правното лице е основ за поведување на постапка за утврдување на негова одговорност согласно со закон.

Преодни и завршни одредби

Член 20

Ова Упатство влегува во сила со денот на неговото донесување и истото ќе се објави на огласните табли во Генералниот секретаријат и Канцеларијата на претседателот на Владата и ќе биде јавно достапно преку објава на веб страната на Владата на Република Македонија.

**ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Д - р Драги Рашковски

